



บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลพางัว

ที่ สน ๗๓๕๐๑/๐๒

วันที่ ๑ เดือน มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๖

เรื่อง รายงานการจัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ๒๕๖๖

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพางัว

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ(สำนักงาน ป.ป.ช.)ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ(integrity and transparency Assessment :ITA)ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินที่ต้องการให้หน่วยงานของรัฐยกระดับการดำเนินงานของหน่วยงานด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กรเกี่ยวกับการดำเนินงาน โดยมีการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์(Evidence Based)ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตรวจสอบได้ การแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ๒๕๖๖ นั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลพางัว ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการเป็นหน่วยงานของรัฐที่ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการตามมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประเพณีมิชอบในหน่วยงานราชการและดำเนินการสร้างจิตสำนึกแก่พนักงานส่วนตำบลและบุคลากรในสังกัดต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอย่างจริงจังโดยมีกระบวนการดำเนินการได้ดำเนินการที่สำคัญเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะที่จะนำไปปรับปรุงแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำปี ๒๕๖๖ องค์การบริหารส่วนตำบลพางัวได้จัดทำทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต และได้วิเคราะห์ความเสี่ยงที่ก่อให้เกิดการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมบันทึกข้อความฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(ลงชื่อ).....

(นางสาวณฤมล เรืองฤทัย)

นักวิชาการตรวจสอบภายในชำนาญการ

(ลงชื่อ).....

(นางเมตตา บุญวัฒน์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลพางัว

(ลงชื่อ).....

(นายชัยณรงค์ อ่างคำ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพางัว

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปี ๒๕๖๖



องค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง
อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดความแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการระเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ ตามคำสั่งรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ละส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ ในกรณีนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง จึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานประกอบด้วย ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปี ๒๕๖๕ เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง ตลอดจนมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง	๑
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๓
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	๔
๗.๑ การระบุความเสี่ยง	๕
๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๖
๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๘
๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๙
๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง	๑๑

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุม

ภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

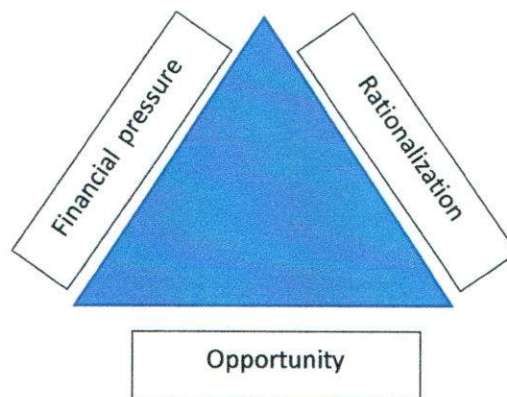
หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมีจุดอ่อน และRationalization หรือ หาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)



๕ ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕๑ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๖ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

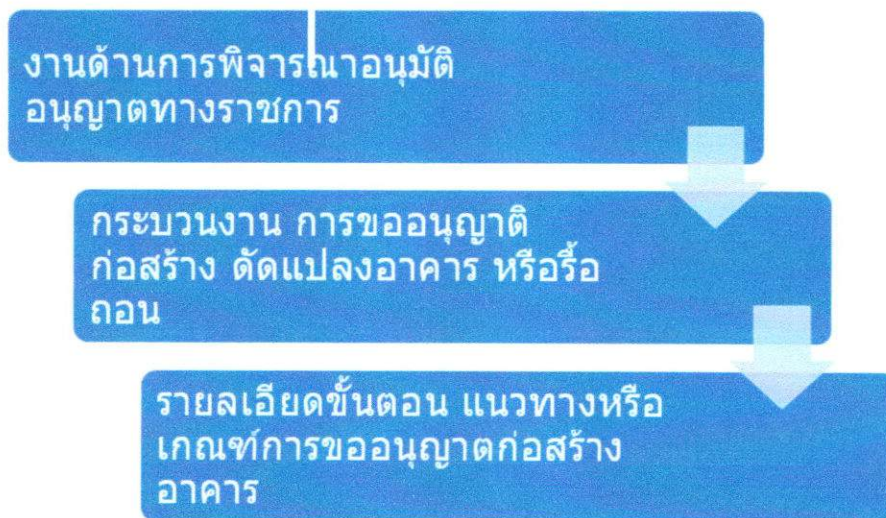
- 1 • ระบุความเสี่ยง
- 2 • การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
- 3 • เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
- 4 • การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
- 5 • แผนบริหารความเสี่ยง
- 6 • การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
- 7 • จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
- 8 • การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
- 9 • การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

๗ วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยง ต้องดำเนินการ ดังนี้

- คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต (มาจาก ๓ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณาอนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ)
- เลือกงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เลือกกระบวนการงาน จากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

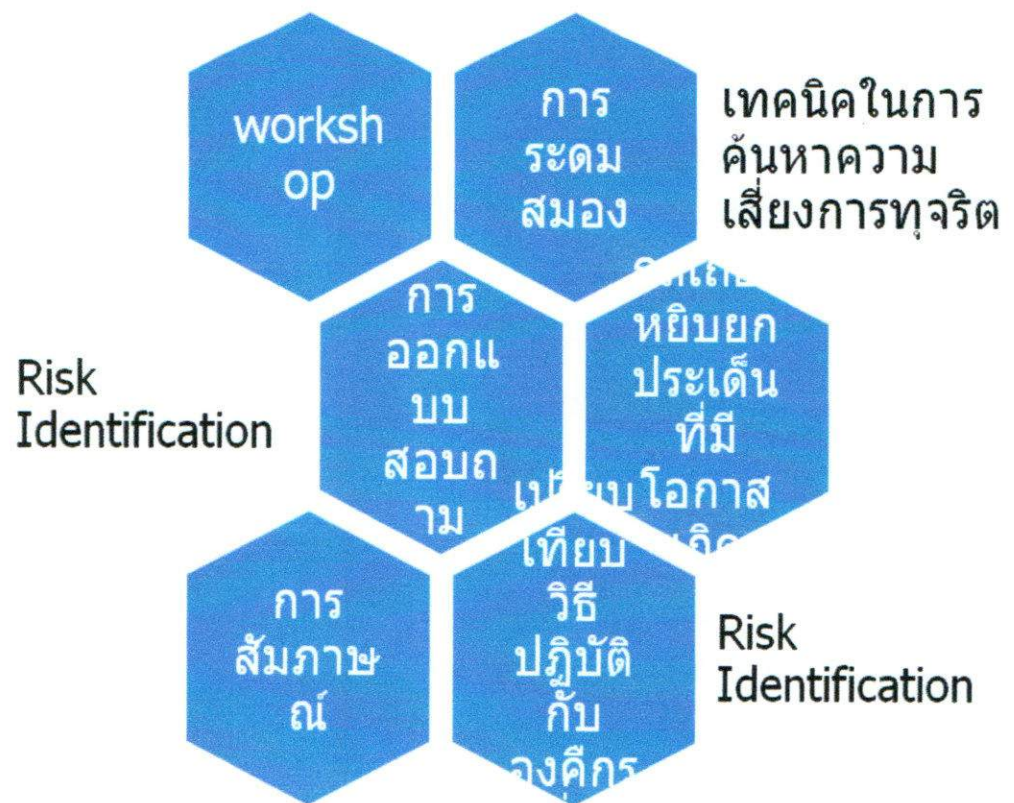
- ตัวอย่าง -



๗.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมข้อมูล ในส่วนของรายละเอียดและขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้น อาจ ประกอบด้วยกระบวนการย่อย จึงให้ระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงที่เสี่ยง ต่อการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการ ประเมิน เนื่องจากในระบบงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือความเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามี ความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการ ป้องกันการทุจริต หรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทความเสี่ยง ซึ่ง เป็น Known factor และ Unknown factor

Known factor	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้เคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะ มีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว
Unknown factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/ พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น



ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ขององค์การบริหารส่วนพังกว้าง

ปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

ชื่อกระบวนการงาน ...การรับเงิน-การเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบล พังกว้าง

ชื่อหน่วยงาน...องค์การบริหารส่วนตำบลพังกว้าง

ผู้รับผิดชอบ...นางสาวณมล เรืองฤทัย...โทรศัพท์.....๐๖๒๔๔๔๔๔๔๖

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง(Known factor และ Unknown factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor	Unknown factor
๑	การรับเงินรายได้เป็นเจ้าหน้าที่คนเดียวกัน ปฏิบัติหน้าที่ทั้งรับเงินและทำการฝากเงิน	√	
๒	เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและเจ้าหน้าที่ด้านบัญชี เป็นบุคคลเดียวกัน		√
๓	วัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้างอาจไม่ได้มาตรฐาน	√	

หมายเหตุ : อธิบายรายละเอียด พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริต

- คงความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมี โอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว √ Known factor
- ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากทรัพยากร ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น √ Unknown factor

๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การนำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริต ของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต

สถานะสีเขียว คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การรับเงินรายได้เป็นเจ้าหน้าที่คนเดียวกันปฏิบัติหน้าที่ทั้งรับเงินและทำการฝากเงิน		✓		
๒	เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและเจ้าหน้าที่ด้านบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน		✓		
๓	วัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้างอาจไม่ได้มาตรฐาน			✓	

๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยงนำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง จนถึงสูงมาก (สีส้ม กับ สีแดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีค่า ๑ - ๓ ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น must หมายถึงความจำเป็นสูง ของการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ must คือ อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น Should หมายถึงจำเป็นต่ำ ในการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ ๑

ระดับของความรุนแรงผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้เสีย stakeholder รวมถึงงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาควิชาเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ การเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้ใช้ กลุ่มเป้าหมาย customer/user ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายใน internal process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ learning & growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ระดับความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ ระวัง	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง รวมจำเป็น x รุนแรง
		๓ ๒ ๑	๓ ๒ ๑	
๑	การรับเงินรายได้เป็นเจ้าหน้าที่คนเดียวกันปฏิบัติหน้าที่ทั้งรับเงินและทำการฝากเงิน	๒	๓	๖
๒	เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและเจ้าหน้าที่ด้านบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน	๒	๓	๖
๓	วัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้างอาจไม่ได้มาตรฐาน	๓	๓	๙

๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

การนำค่าความรุนแรงจากตาราง ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีการควบคุมการทุจริตในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้
ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การรับเงินรายได้เป็น เจ้าหน้าที่คนเดียวกัน ปฏิบัติหน้าที่ทั้งรับเงิน และทำการฝากเงิน	พอใช้			✓
เจ้าหน้าที่ด้านการเงิน และเจ้าหน้าที่ด้าน บัญชีเป็นบุคคล เดียวกัน	พอใช้			✓
วัสดุที่ใช้ในงาน ก่อสร้างอาจไม่ได้ มาตรฐาน	พอใช้			✓

๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง

การนำเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง ค่อนข้างสูง และปานกลางมาทำแผนบริหารความเสี่ยง ตามลำดับความรุนแรง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยงเรื่อง....การรับเงิน-การเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลพังขว้าง

ความเสี่ยง	กระบวนการ	รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยง	มาตรการดำเนินการป้องกันการทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การรับเงินรายได้ เป็นเจ้าหน้าที่คนเดียวปฏิบัติหน้าที่ทั้งรับเงินและทำการฝากเงิน	การรับเงิน-ฝากเงิน ขาดการตรวจสอบจากบุคคลที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่รับเงินรายได้ เกิดข้อบกพร่อง เช่น ฝากเงินเกิน-ขาด	การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการรับเงินรายได้มีการรับเงิน-ฝากเงิน ซึ่งอาจก่อให้เกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานหรือสามารถกระทำการทุจริตได้	แต่งตั้งคณะกรรมการรับเงิน-ส่งเงินตรวจสอบเงินและปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด -มีการตรวจสอบการรับเงินทุกสิ้นวันทำการโดยบุคคลที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่รับเงิน	ตุลาคม ๒๕๖๕-กันยายน๒๕๖๖	กองคลัง
เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและเจ้าหน้าที่ด้านบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน	การเบิกจ่ายเงิน - การจัดทำบัญชี การจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน งบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร เป็นบุคคลเดียวกัน	การเบิกจ่ายเงิน การเขียนเช็ค - การจัดทำบัญชี การจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน งบกระทบยอดเงินฝากธนาคาร เป็นบุคคลเดียวกัน อาจก่อให้เกิดการผิดพลาดในการปฏิบัติงานหรือสามารถกระทำการทุจริตได้	- มีการจัดทำบัญชีให้เป็นปัจจุบัน ตรวจสอบได้ -หน่วยงานมีการตรวจสอบจากหน่วยงานภายใน เช่น เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในหน่วยงานภายนอกเช่น งานตรวจสอบการเงินและบัญชีของสำนักงานท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน จังหวัดสกลนคร	ตุลาคม ๒๕๖๕-กันยายน๒๕๖๖	กองคลัง

ความเสี่ยง	กระบวนการ	รูปแบบ พฤติกรรม ความเสี่ยง	มาตรการ ดำเนินการ ป้องกันการ ทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
วัสดุที่ใช้ในงาน ก่อสร้างอาจไม่ได้ มาตรฐาน	การปฏิบัติงาน ก่อสร้างขาด อุปกรณ์ในการ ตรวจสอบ คุณภาพของวัสดุ ที่ใช้ในงาน ก่อสร้าง	วัสดุที่ใช้ในงาน ก่อสร้างอาจ ไม่ได้มาตรฐาน เช่นเหล็กไม่ได้ มาตรฐาน ตามที่กำหนด	ให้ช่างควบคุม งานทดสอบ มาตรฐานของ เหล็ก	ตุลาคม ๒๕๖๕ -มิถุนายน๒๕๖๖	กองช่าง

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลพังช้าง อำเภอมือง จังหวัดสกลนคร

ตามที่องค์การบริหารส่วนตำบลพังช้างได้จัดทำรายงานผลการควบคุมภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย หนังสือรับรองผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๑) รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๔) และรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๕) จึงได้จัดทำสรุปกระบวนการงานที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

๑. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีดังนี้

ขั้นที่ ๑ หากกิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริต เป็นการสาเหตุที่อาจจะเกิดการทุจริตจากการตรวจสอบของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

ขั้นที่ ๒ การหาเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต เป็นการหาเหตุการณ์จากกิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต ซึ่งอาจมีมากกว่า ๑ เหตุการณ์ใน ๑ กิจกรรม

ขั้นที่ ๓ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงการทุจริต แยกสถานะออกตามสัญญาณไฟจราจร ดังนี้

- ๑) **สีเขียว** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับต่ำ
- ๒) **สีเหลือง** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- ๓) **สีส้ม** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- ๔) **สีแดง** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นที่ ๔ การหามาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต หาแนวทาง/กิจกรรมที่สามารถจัดการความเสี่ยงการทุจริตออกไปให้หมด



รูปภาพแผนผังขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	กิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการจัดการความเสี่ยงการทุจริต	หมายเหตุ
๑	การรับเงินรายได้เป็นเจ้าหน้าที่คนเดียว ปฏิบัติหน้าที่ทั้งรับเงินและทำการฝากเงิน	-การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการรับเงินรายได้มีการรับเงิน-ฝากเงินขาดการตรวจสอบ ซึ่งอาจก่อให้เกิดข้อบกพร่องในการปฏิบัติงาน เช่น ฝากเงินเกิน-ขาด หรือสามารถกระทำการทุจริตได้ง่าย	สีเหลือง	-แต่งตั้งคณะกรรมการ รับเงิน-ส่งเงิน ตรวจสอบเงินและปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด -มีการตรวจสอบการรับเงินทุกสิ้นวันทำการโดยบุคคลที่ไม่ใช่เจ้าหน้าที่รับเงิน	
๒	เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและเจ้าหน้าที่ด้านบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน	-เจ้าหน้าที่การเงินและเจ้าหน้าที่บัญชีเป็นบุคคลคนเดียวในการปฏิบัติงานมีความเสี่ยงต่อการทุจริต	สีเหลือง	- มีการจัดทำบัญชีให้เป็นปัจจุบันตรวจสอบได้ -หน่วยงานมีการตรวจสอบจากหน่วยงานภายใน เช่น เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน หน่วยงานภายนอกเช่น งานตรวจสอบการเงินและบัญชีของสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดสกลนคร สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดสกลนคร	
๓	วัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้างอาจไม่ได้มาตรฐาน	การปฏิบัติงานก่อสร้างขาดอุปกรณ์ในการตรวจสอบคุณภาพของวัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้าง	สีส้ม	ให้ช่างควบคุมงานทดสอบมาตรฐานของเหล็ก	

๓. สรุปผลการประเมิน

สำหรับการประเมินจากการตรวจสอบจากภายในหน่วยงาน มีกิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริต มี ๓ เรื่อง ดังนี้

๑) การรับเงินรายได้เป็นเจ้าหน้าที่คนเดียวกัน ปฏิบัติหน้าที่ทั้งรับเงินและทำการฝากเงิน

ระดับความเสี่ยง **สีเหลือง**

๒) เจ้าหน้าที่ด้านการเงินและเจ้าหน้าที่ด้านบัญชีเป็นบุคคลเดียวกัน ระดับความเสี่ยง **สีเหลือง**

๓) วัสดุที่ใช้ในงานก่อสร้างอาจไม่ได้มาตรฐาน **สีส้ม**

งานตรวจสอบภายใน
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๒๑ ๖๑๐๓๘